

האשה בתרא פרק ששה עשר יבמות

סדרת הש"ס

ב א מיי' ס"ג מה' יבוס
 ס"ג עו מונג עשין לא
 טו"ש"ע אה"ע סימן קטו
 סעיף ג'
 ד ב מיי' ט"ז מה' פו :
 ה ג ד מיי' ט"ז מה' פו
 וסמו ט"ז עו"ש"ע ט"ז
 סעיף י' :
 ו ה מיי' ט"ז מה' פו
 סמו ט"ז עו"ש"ע ט"ז
 סימן קטו סעיף ט'
 ז ו מיי' ט"ז מה' פו
 עו"ש"ע ט"ז סעיף י' :

וחוקה לא עדיף (ה) מרובא - לא הוא לר"ך דלא עדיף דאפי' עדיף מרוב נשים מתעברות ויולדות מכל מקום יש לחוש דר"מ חיים למיטוט אלא האמת אומר דלא עדיף מרובא : **סמוך** מיטוטא לחוקה והוא ליה פלגא ופלגא - וה"ל דבפרק בתרא דקדושין (דף פ') ובפרק כסוי הר"ם (חולין פו-ו) וס' ג'ני טיטוק שנמלא צד העיסה אמרין סמוך מיטוטא דאין מטפתין לחוקת טהרה ואיטרע ליה רובא ומטהרין לעיסה והכא קאמר דהוי פלגא ופלגא ומחמירין ואומר רבינו חיים דהיטוק הוי דבר שאין בו דעת לישאל והוי ספיקו טהור ואפילו ברשות היחיד ולהכי איטרע ליה רובא : **סיפא** חוקה לשוק ורובא לשוק הוא להו זכרים מיטוטא דמיטוטא ולמיטוטא דמיטוטא לא חיישין - הקשה ה"ר אלחנן א"כ היכי פריך מינה בפ"ג דבטורות (דף כו וס') על רבי יהושע דחייש למיטוטא והכא לא חייש למיטוטא והא הכא איכא מיטוטא דמיטוטא ולהכי לא חייש וסו"ך דינחא מלאה איטרע ליה חוקה כיון שיש לה טובב במשיה ואפ"ה לא חייש רבי יהושע וחשיב ליה כמו מיטוטא כוונת"ק אכר בייאחאה מלאה ועוד הקשה דת"ק דר' יהושע דאמר יתה מלאה חוששת ומיישין למיטוטא אע"ג דליכא חוקה בהדיה וברישא ג'ני האשה שהלך בעלה ורתה למדינת הים צעי חוקה בהדי מיטוטא וסו"ך דודאי לא צעי חוקה בהדי מיטוטא והא דנקט דבעינן ברישא חוקה בהדי מיטוטא לא בעינן הכי אלא שלא תהא חוקה מסיעתא לרוב דלא הוי המיטוטא מיטוטא דמיטוטא ולי"ע ג'ני ג'ניט דבית אוניקיי דאכר ליה ר"מ משום דרוב עגלים נשחטים לעבודת כוכבים של אותה העיר ופרקי מאי איריא רוב אפילו מיטוטא נמי דר"מ חייש למיטוטא ומאי קושיא כיון דרוב עגלים אין נשחטים וחוקה דחלב בחזקת היתר אם כן איטרע ליה רובא כדאמר הכא :

את שיש לה עדים אסורה וכו' - סימא לר"י מאי קמ"ל ושמו **מאי** טעמא דרבי אלעזר משום דקסבר לרה מעידה לחברתה כו' - סימא לר"י אמאי לא פליג רבי אלעזר באידך פירקא (לעיל קיז) ג'ני הכל נאמנה להעידה חוץ מחמותה כו' וקחשיב לרה יבמתה וחי' ר' אלעזר איירי לבתר דאויכסבא לרה מכל מקום לפינא ג'ני היתר דמת בעלי ואח"כ מת חמי תנשא וחמותה אסורה ור' אלעזר לא אכר כיון שנשאית הכלה ונראה לר"י דלא דמי דלעיל ודאי שהארה או היבמה באה להעיד על חברתה אין לה להיות נאמנה אפי' לר' אלעזר אבל הכא כל אחת אינה מתכוונה להעיד על חברתה אלא על עצמה וממילא נאמנה על לרה כיון שאין מתכוונה להעיד על חברתה :

[ע"ז לז:]

תוס' חד טקמאי
 עדים ואמרי כדאמרה
 ונמצא אחת מצריכה
 כרוז לכהונה : תניא
 ב' יבמות זו אושרת מת
 בעלה וזו אושרת מת
 בעלה לזו עדים ובנים
 ולזו לא עדים ולא בנים
 שתייהן סותרות :

הגהות הב"ח
 (ה) תוס' ד"ה וחוקה לא
 עדיף כי רובא וכו'
 עדיף כי רוב :

רישא חוקה - מייתי לה לייבוס ורובא מייתי לה ליתר סוק דרוב נשים מתעברות ויולדות והרי ילדה לרהה ונפטרה גם היא וחוקה לא עדיף כי רובא דניחא אכפרה הלכך לא תתייבס ולסוק נמי לא כר' מאיר דחייש למיטוטא : **סיפא חוקה לשוק** - שהרי בלא יבוס היתה תחלה כשיתנה ורובא לשוק דא"כ מתעברת חמותה שמה נקבה היתה או נפל דרוב עוברים נפלים ונקבות כדאמרין לעיל דמחלה דוולדי קיימי נקבות הוו ומיטוטא עוברים נפלים הוו זכרים דקיימא מיטוטא לג'ני וולדות והכא נמי איכא חוקה לרוב דמרע נמי לתנשא דמיטוטא דזכרים הוו להו מיטוטא דמיטוטא : **ועולם** - בתמיה תחלוך ממה נפשך ותנשא לשוק : **לענמה שלשה** - בשביל עצמה תמתין שלשה חדשים דכל הגסים לריכות להמתין ג' חדשים ואפי' בעלה מת במדינת הים דליכא למיתש שמה מעוברת היא דהא זקנה ואיילנות נמי לריכות להמתין שלשה חדשים כדאמרין בהו"ך (לעיל מג) הלכה כולן לריכות להמתין : **לחברתה פשטה** - בשביל חברתה שמה מעוברת היא לרה לריכה להמתין ט' חדשים שאפי' חללה לא תנשא בתוך ט' שמה חברתה מעוברת היא והולד של קיימא ואין חליצה פועלת לזו אלא וולד פוטרי והולד אינו פוטרי עד שיאל לאויר העולם : **לחברתה לעולם** - בשביל חברתה לריכה להמתין לעולם עד שדעך אם יש לה וולד אם לאו : **ופלגון** - לאחר ט' ממה נפשך ותנשא אם ילדה לרהה הרי נפטרה בולד ואם לאו הרי חליצה פועלת : **מזריכה כרוז** - להכריז שלא היתה חלוזה ומותרת לכהונה : **מת בני ואח"כ מת בעלי** - והריני זקוקה ליבוס כבתולה : **נאמנה** - במה שאמרה מת בני ראשון ואח"כ בעלי ולא חיישין דלמא משום דתחמא ליבוס קאמרה מאי טעמא הואיל ויבוס חזקת ייבוס היתה עומדת ופיה אכר עצמה על היבוס כשאמרה יתן לי בן והוא הפה יכול להסיר עצמה ליבוס ולומר מת בני ראשון : **אינה נאמנה** - להנשא לשוק הואיל ובחזקת ייבוס יתה ומיישין דלמא משום דסגי ליה קאמרה יתן לי בן וחוששין לדבריה שמה אמת הן ואסורה לייבוס וחוללת : **כדקאמרת** -

[ע"ז לז:]

[לעיל לז:]

[לעיל מא:]

לעיל קיז

רישא חוקה לייבוס ורובא לשוק וחוקה לא עדיף כי רובא ואייתי מיטוטא דמפילות סמוך לחוקה והוא ליה פלגא ופלגא לא תנשא ולא תתייבס סיפא חוקה לשוק ורובא לשוק והוי ליה זכרים מיטוטא דמיטוטא *ומיטוטא דמיטוטא לא חייש רבי מאיר : לא תנשא ולא תתייבס וכו' : ולעולם אמר זעירי לעצמה שלשה חדשים לחברתה תשעה וחולצת ממה נפשך רבי הנינא אמר *לעצמה שלשה לחברתה לעולם ותחלוץ ממה נפשך *אביי בר אבין ורבי הנינא בר אבין אמרי תרויהו ג'נידה *שמא יהא ולד בן קיימא ונמצא אתה מצריכה כרוז לכהונה וליצרכה דלמא איכא דהוי בחליצה ולא הוי בהכרוז ואמרי קשרו חליצה לכהן חנן *ניתן לי בן במדינת הים ואמרה מת בני ואדר כך בעלי נאמנת מת בעלי ואדר כך בני אינה נאמנת וחוששין לדבריה וחולצת ולא מתייבמת וליחוש דלמא אתו עדים ואמרי כדקאמרה ונמצא אחת מצריכה כרוז לכהונה אמר רב פפא ל'גרושה רב חייא בריה דרב הונא אמר ל'באמרה אני והוא נחבאנו במערה : **מתני** 'ישתי יבמות זו אומרת מת בעלי וזו אומרת מת בעלי זו אסורה מפני בעלה של זו וזו אסורה מפני בעלה של זו לזו עדים ולזו אין עדים את שיש לה עדים אסורה ואת שאין לה עדים מותרת לזו בנים ולזו אין בנים את שיש לה בנים מותרת ואת שאין לה בנים אסורה 'נתייבמו ומתו היבמין אסורות להנשא ר' אלעזר אומר הואיל והותרו ליבמין הותרו לכל אדם : **גמ'** תנא לזו עדים ובנים ולזו לא עדים ולא בנים שתיהן מותרות נתייבמו ומתו היבמין אסורין להנשא רבי אלעזר אומר הואיל והותרו ליבמין הותרו לכל אדם בעי רבא מאי טעמא דרבי אלעזר משום דקסבר צרה מעידה לחברתה או דלמא משום דהיא לא מקלקלא נפשה למאי נפקא מינה לאנשובי

דלא היתה זקוקה לו ואין חליצה כלום ומותרת לכהונה : **בגרושה** - שהיתה גרושה כבר מאיש אחר שפסלה לכהונה עולמית : **אני** - ובני ובבעלי מבחלו במערה ואין איש עמנו לבא ולהעיד הלכך ליכא למיתש דלמא אחי סהדי : **מתני** 'שתי יבמות - נשי שני אחים : **זו אסורה** - לשוק מפני בעלה של זו שהוא יבמה דשמה חי הוא וחוקה לו ואע"פ שאשמו אומרת מת אינה נאמנת איבתה שהנשא על פיה שאין יבמה מעידה על חברתה שהיא אחת מחמש נשים שאין נאמנות להעידה : **לזו עדים** - שמת בעלה : **זו שיש לה עדים אסורה** - ליבשה מפני יבמה דשמה חי הוא דעדים מאי אהנו לה הא היא נמי מהימנא לומר מת בעלי : **זו שאין לה עדים מותרת** - לשוק דהא אמרה שהוא מת ובשביל יבמה נמי לא חיישין שהרי יש עדים שמת : **לזו בנים ולזו אין בנים** - ואין עדים לא לזו ולא לזו את שיש לה בנים מותרת כו' : **נתייבמו** - שהיה להם כאן שני יבמין ונתייבמו שהאשה שאמרה מת בעלי תתייבס דלענין ייבוס לא הו"ר אהא וזאת לעדותה של זו וארישא קאי שאין להם לא עדים ולא בנים : **ומתו היבמין אסורות להנשא** - לשוק זו מפני בעלה הראשון של זו וזו מפני בעלה הראשון של זו שמה עדיין הם חיים ואע"פ ששאלו שתייהן ליבמין בחזקת שמה בעליהם אלא עלמא נאמנות אבל עכשיו כשינשאו לשוק נמלא עדותה של זו מועיל לזו ואין יבמות מעידות על זו זל היתר : **הואיל והותרו ליבמין** - בחזקת שמה בעליהם הו לא מיתסרין דניחוש לשמה חיון הם : **גמ'** **שתייהן מותרות** - שאין כאן זיקת ייבוס זו מפני בניה וזו בעדי חברתה : **לרה מעידה לחברתה** - דהא שתי יבמות לרות נינהו ומפני דל לרות לא נפסלו מלהעיד זו לזו : לאנשובי